

Nr 75.

Av fröken **Andersson m. fl.**, i anledning av **Kungl. Maj:ts framställning rörande löneställningen för viss statsanställd sjukvårds- och ekonomipersonal.**

Den utbyggnad av hälso- och sjukvården, som pågår och är planerad, kommer att ytterligare accentuera bristen på sjuksköterskor, vilken brist redan nu gjort sig märkbar. Läget förefaller att kräva, att man inför det samhälleliga ansvaret för hälso- och sjukvården med utnyttjande av alla möjligheter försöker tillförsäkra sjukvården erforderlig arbetskraft. Med hänsyn till de kvalitativa krav man därjämte ställer på sjukvårdspersonalen förefaller det som om man under nuvarande förhållanden måste bryta med den nedärvda åskådning, som alltid ansett, att man kunnat föra en ytterst försiktig lönepolitik, när det gällt inom sjukvården arbetande personal.

Visserligen har läget på detta område under senaste tid väsentligt förbättrats, men den allvarliga situation, som bristen på sjukvårdspersonal förtfarande utgör, torde förr eller senare tvinga till ytterligare förbättringar i lönehänseende, om sjukvårdsanstalterna skola kunna hävda sig i konkurrensen om arbetskraften.

Detta framhålles även i yttranden över 1944 års lönekommittés betänkande avseende sjukvårds- och ekonomipersonal. Behovet av en högre lönesättning för den sjukvårdsutbildade personalen med utgångspunkt från avdelningssköterskorna uttalas bl. a. av följande: *Sveriges läkarförbund* påpekar, att den utbyggnad av hälso- och sjukvården, som pågår och är planerad, ytterligare kommer att accentuera bristen på sjuksköterskor, att man måste taga hänsyn till en allmän konkurrens om arbetskraften samt att ansvaret för hälso- och sjukvården kräver, att man med utnyttjande av alla möjligheter måste söka tillförsäkra denna ej blott tillräcklig arbetskraft utan även sådan av en kvalitet, som möjliggör, att standarden kan upprätthållas. Avdelningssköterska föreslås inplacerad i lönegrad Ca 16 (A 12). 1946 års kommitté för sjuksköterskeutbildningen har framhållit, att löneställningen för de statsanställda sjuksköterskorna är av väsentlig betydelse för avhjälpan av den föreliggande svåra bristen på sjuksköterskor och har vidare under påpekande, att kommittén icke funnit, att 1944 års lönekommittés majoritet riktigt avvägt de faktorer, vilka böra bestämma sjuksköterskornas lönegradsplacering, ansett det vara

synnerligen angeläget, att de arbetsuppgifter, som ankomma på läkarnas närmaste medhjälpare, icke undervärderas. Avdelningssköterska föreslås inplacerad i lönegrad Ca 15 (A 11). Medicinalstyrelsen föreslår lönekommitténs förslag som ett provisorium och ett minimum samt förbehåller sig att framdeles få inkomma med framställning om höjd löneställning, därest erfarenheterna skulle visa, att denna förbättring icke giver en tillfredsställande rekrytering.

I årets statsverksproposition har under driftbudgetens utgifter upptagits ett förslag till löneställning för viss statsanställd sjukvårds- och ekonomipersonal. Förslaget innebär en viss lönegradsuppflyttning i förhållande till nu gällande lönegradsplacering. Sålunda har t. ex. en avdelningssköterska, som nu är placerad i lönegrad A 7, föreslagits uppflyttad till A 9, vilket motsvarar 1945 års lönekommittés föreslagna lönegrad Ca 13. Denna lönegradsplacering är också densamma, som majoriteten i 1944 års lönekommitté för sjukvårds- och ekonomipersonal föreslagit. I nämnda kommitté fanns emellertid också ett annat förslag, som framlades i ett särskilt yttrande till betänkandet. Detta särskilda förslag innebar, att avdelningssköterska borde placeras i lönegrad Ca 16, d. v. s. A 12 i nuvarande löne-reglemente.

Då det av ovan anförda skäl finns ett stort behov av att öka tillströmningen till sjuksköterskekåren och man på goda grunder kan antaga, att den i propositionen föreslagna lönegradsplaceringen av vissa befattningshavare inom kåren inte kommer att i högre grad verka lockande för eventuella sökande till ifrågavarande yrke, anse vi att en ytterligare höjning av lönegradsplaceringen, åtminstone en eller ett par lönegrader över den av lönekommittén föreslagna, skulle vara väl motiverad. Vi föreslå alltså t. ex. för avdelningssköterska lönegrad A 10. Vidare föreslå vi att översköterska vid läroanstalterna för blinda och översköterska vid dövstumskolorna, som föreslagits i lönegrad A 8, översköterska vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, som föreslagits i lönegrad A 9, samt sjuksköterska vid samma anstalt, som föreslagits i lönegrad A 7, uppflyttas till respektive lönegrad A 10, A 11 och A 9, d. v. s. två lönegrader högre än i propositionen föreslagits, detta främst med hänsyn till nämnda befattningshavares särpräglade art av arbete.

I fråga om en befattningshavargrupp — första föreståndarinnor respektive förste uppsyningsmän — skulle den enligt propositionen placeras en lönegrad under den, som efter 1 januari tillämpas för av landsting anställd personal med husmoders tjänsteställning. Vi anse, att den förstnämnda gruppen befattningshavare bör i lönehänseende jämföras med den senare. I fråga om barnmorskebefattningar ansluta vi oss till 1944 års lönekommittés uppfattning, att dessa böra placeras i samma lönegrad som avdelningssköterska.

Utbildningstiden för sjuksköterska är för närvarande drygt tre år. Av allt att döma torde denna lärotid icke kunna inknappas. Den planerade utbyggnaden av sjukvården beräknas vara färdig i början av 1950-talet. Det är därför hög tid att nu beakta det kommande behovet av personal och då särskilt sjuksköterskeutbildad sådan. Åtgärder måste därför redan nu vidtagas för att öka rekryteringen. Nuvarande antal elevplatser beräknas till omkring 1 000 per år, och antalet sökande till skolorna räcker nu nätt och jämt till att fylla dessa platser. Någon möjlighet till gallring på grund av att en del sökande endast fylla minimifordringarna för inträde till godkänd sjuksköterskeskola finns icke. Medicinalstyrelsen har uttalat en önskan om att antalet sjuksköterskeelever utökas till 1 400 per år. Då antalet sökande redan nu kan anses vara för ringa, måste givetvis åtgärder vidtagas för att öka antalet sökande till ifrågakvarande skolor, och härvidlag torde lönesättningen spela en viktig roll.

En avdelningssköterskas arbetsuppgift motiverar väl en inplacering i lönegrad A 10, då den är mycket omfattande och förutsätter förutom speciella personliga egenskaper även organisatorisk förmåga samt ofta fullgöres under den press, som en mängd ansvarsbestämmelser enligt gällande lag och förordningar innebära.

Med hänsyn härtill och på grund av att vi, som redan framhållits, icke kunna finna, att den i statsverkspropositionen föreslagna lönegradsplaceringen av dessa befattningshavare kan komma att locka erforderligt antal sökande till denna bana, föreslå vi följande förändringar i det budgetförslag, som återfinnes på sidan 71 i bilaga 2 till årets statsverksproposition:

Antal befatt- ningar	Benämning	Lönegrads- placering
<i>Fångvårdsanstalterna.</i>		
2	Översköterska	A 10
<i>Garnisonssjukhusen.</i>		
30	Översköterska	A 10
<i>Statens skolor tillhörande barn- och ungdomsvården.</i>		
1	Översköterska	A 10
<i>Statens sinnessjukhus.</i>		
21	Förste uppsyningsman	A 15
34	Första föreståndarinnan	A 15
18	Uppsyningsman	A 12
157	Överskötare	A 10

Antal befattningar	Benämning	Lönegrads-placering
43	Föreståndarinna	A 12
376	Översköterska	A 10
332	Första sköterska	A 8
<i>Statens anstalt för fallandesjuka.</i>		
1	Första föreståndarinna	A 15
1	Föreståndarinna	A 12
5	Översköterska	A 10
5	Första sköterska	A 8
<i>Statens distriktssköterskeskola.</i>		
1	Föreståndare	A 21
<i>Statens sjuksköterskeskola.</i>		
1	Föreståndare	A 21
1	Instruktionssköterska	A 16
1	» »	A 12
<i>Karolinska sjukhuset.</i>		
1	Första föreståndarinna	A 15
3	Föreståndarinna	A 12
121	Översköterska	A 10
33	Sjuksköterska	A 8
4	Barnmorska	A 10
<i>Serafimerlasarettet.</i>		
1	Första föreståndarinna	A 15
45	Översköterska	A 10
15	Sjuksköterska	A 8
<i>Läroanstalterna för blinda.</i>		
1	Översköterska	A 10
<i>Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte.</i>		
1	Översköterska	A 11
1	Sjuksköterska	A 9
<i>Dövstumskolorna.</i>		
5	Översköterska	A 10

Med hänsyn till vad här framhållits hemställa vi alltså,

att riksdagen måtte bifalla de förändringar i budgetförslaget gällande avlöning till viss statsanställd sjukvårds- och ekonomipersonal, som här ovan föreslagits.

Stockholm den 22 januari 1947.

Ebon Andersson. Anna Sjöström-Bengtsson. Ruben Wagnsson.

Ingrid Osvald.

Valter Åman.

Ulla Alm.
